

Predikan i Kyrkhults kyrka 2011 av Tobias Bäckström

Heliga trefaldighets dag

”Gud – Fader, Son och Ande”

1 Mos 18:1-8

Apg 4:5-12

Joh 11:18-27

Ps: 1:1-5, 339, 153, 10

”Varför måste ni krångla till det?” frågade mig en gymnasieelev en gång. ”När ni kristna pratar om treenigheten, Fadern, Sonen och Anden, så blir ju bara allt förvirrat! Hur kan någon vara en och tre samtidigt?”

Ja är inte treenigheten bra onödig? Varför krångla till det? Kan man inte bara säga att Gud är Gud och inte mer? Vad är poängen med att börja prata om en och tre samtidigt?

Vi människor fungerar inte som isolerade öar. Vår personlighet, våra egenskaper slipas fram i det ständiga mötet med andra. Vi speglar oss i varandra. Det är väldigt svårt att spekulera i hur man skulle vara om man var den enda människan på jorden. Men förmodligen skulle det inte dröja så länge innan vansinnet kom över en. Har vi inte andra människor omkring oss så skulle vår egen mänsklighet förminska. Vi blir till i relation med andra.

Men detta gäller inte bara för oss människor, det gäller också för Gud. Föreställ er en ensam gud i en evighet. Skulle Gud kunna förbli Gud om han vore ensam, och inte hade någon att spegla sig i?

Att Gud är treenig är inget som vi människor har hittat på. Det är Jesus som låter oss förstå detta och att han är den som är Sonen i treenigheten. Innebörden av treenigheten är att Gud är relation. Gud är inte ensam. Gud är Gemenskap, Gud är Kärlek! Kärleken är inte bara ett flöde *från* Gud utan ett flöde *inom* Gud. Det betyder att kärleken fanns långt innan världen och människan skapades.

Samtidigt så tror vi inte på tre gudar! Vi tror på en Gud och tre personer. Att Gud är tre och en på samma gång kan antingen leda till kortslutning i hjärnan på oss, eller så leder det till att vi böjer oss i tillbedjan inför Mysteriet. Det handlar inte om att koppla bort sitt förstånd utan om att inse dess begränsningar. Oförståndig är bara den som tror att man kan förstå och beskriva Gud.

Det betyder inte att vi inte skulle kunna säga något om Gud. Han har uppenbarat sig för oss, han har talat till oss genom profeterna och ytterst genom sin son. Men våra språkliga definitioner kan aldrig fånga Gud. Det vi säger om Gud är aldrig tillräckligt. Han är alltid större än våra begrepp. Vi kan säga att Gud är kärlek om vi samtidigt skyndar oss att lägga till att han övergår allt vad jordisk kärlek vill säga. Vi kan säga att Gud är rättvis även om vi inte kan ha vår rättvisa som måttstock.

Det är sällan som alla bitar faller på plats på en gång. Ofta uppenbarar sig Gud stegvis. Under gamla testamentets tid så var det främst Gud som fader som människorna lärde känna. Sonen var bara antydd, fram tills Jesus kom. Och Anden sändes till lärjungarna först efter det att Jesus lämnat dem.

Och i dagens evangelium så blir det också tydligt hur Jesus själv går till väga när han vill undervisa om sig själv. Bakgrunden är att Lasaros hade blivit svårt sjuk och man hade sänt bud efter Jesus. Att Jesus var en stor helare visste man. Det var inte så många som tvivlade på det. Men nu gör Jesus som först kan verka grymt. Han dröjer kvar i tre dagar, medvetet väntande ut att Lasaros först ska dö. Det är där vårt evangelium börjar, Jesus kommer fram till Betania och möts av en förtvivlad Marta som säger: ”Herre, om du hade varit här hade min bror inte dött”. Till saken hör att de tre syskonen: Marta, Maria och Lasaros var goda vänner till Jesus.

Marta är alltså övertygad om att Jesus hade kunnat bota Lasaros om han bara hade kommit i tid. Men nu var tiden kommen för att föra tron på honom själv ett steg till. Att hela sjuka kunde människor göra, låt vara att Jesus förmåga var mer imponerande någon annans. Men att uppväcka en död, att ge livet åter, det klarar bara Gud. Jesus som en stor gudsman och en profet trodde de flesta på, nu var det dags att visa på att han även är Guds son.

Jesus svar till Marta var att hennes bror kommer att uppstå. Marta säger inte emot. Visst, jag vet att han ska uppstå. På den yttersta dagen! Men det är långt dit.

För Marta är alltså uppståndelsen en allmän lärosats som hon lärt sig. Men det var inget som hon tillämpade på sig själv eller sin egen situation. Och detta sammanfaller med mångas inställning i dagens Sverige. Precis som Marta så har man gått sin konfirmation och lärt sig grunderna. Men det har stannat där. Man har fastnat vid ett passivt försanthållande av den kristna trons grundsats. Enligt en undersökning så tror 24 % av Sveriges befolkning på att Jesus är Guds son som har dött och uppstått. Det betyder att det borde ha varit 528 personer i vår kyrka idag.

Men som för Marta är denna tro något som sitter i hjärnan och inte i hjärtat. Det är detta som mötet med Jesus förändrar. Marta har talat om uppståndelsen som en allmän lärosats. Då säger Jesus: ”Jag! Jag är uppståndelsen och livet”. Kristen tro handlar inte om lärosatser utan om en person. Om Jesus Kristus. Det är när Jesus tillämpar läran om uppståndelse på sig själv som saken ställs på sin spets. ”Tror du detta?” ställdes frågan till Marta. Tror du att uppståndelsen inte bara är en abstrakt punkt i katekesen utan att det är jag, den som står framför dig? Och Marta svarar. ”Jag tror att du är Messias, Guds son, han som skulle komma hit till världen”. Hennes allmänna tro på uppståndelsen hade nu blivit en personlig tro på Kristus. Hon trodde, redan innan Jesus uppväckte Lasaros.

För vi vet ju hur det slutar. Jesus uppväcker Lasaros. Det som först verkade så obegripligt och grymt, att han väntade tills Lasaros hade dött innan han dök upp i Betania, det fick nu sin förklaring. Systrarna fick uppleva en ännu större glädje än vad den annars hade fått uppleva. Hade Jesu helat en sjuk Lasaros så hade de säkert blivit lättade och glada. Men det skulle inte kunna mäta sig med att få honom tillbaka efter döden.

Och Jesus visade att han inte bara är den som kan hela och uppehålla liv, vilket även människor kan, utan att han också är den som kan ge liv, ge nytt liv, vilket bara Gud kan.